

A Győri Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Győrött, a 2017. évi február hó 14. napján megtartott nyilvános ülés alapján meghozta a következő

í t é l e t e t :

A gondatlanságból elkövetett emberölés vétsége miatt **vádlott** ellen indult büntető ügyben a Győri Törvényszék 2016. május hó 6. napján kelt B.323/2015/18. számú **ítéletét megváltoztatja**, az eljárás során felmerült 671.618.- /Hatszázhetvenegyezer-hatszáztizennyolc/ Ft bűnügyi költség megfizetésére a vádlottat kötelezi.

Egyebekben az első fokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Győri Törvényszék 2016. május 6. napján kelt B.323/2015/18. számú ítéletében bűnösnek mondta ki **vádlottat** gondatlanságból elkövetett emberölés vétségében (Btk. 160.§ (1), (4) bekezdés). Ezért 1 év 4 hónap, végrehajtásában 2 év próbaidőre felfüggesztett fogházbüntetésre ítélte. A vádlottat előzetes mentesítésben részesítette. Határozott a feltételes szabadságra bocsátás legkorábbi időpontjáról a szabadságvesztés végrehajtásának esetén, rendelkezett a bűnjelek jogi sorsáról, illetőleg a bűnügyi költségről.

Az ítélet ellen a vádlott és védője felmentésért - bűncselekmény hiánya miatt - jelentett be fellebbezést.

Az első fokon eljáró ügyész tudomásul vette a döntést.

A Győri Fellebbviteli Főügyészség BF.201/2016/1-I. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket alaptalanak találta. Kifejtette, hogy a törvényszék a bizonyítási eljárás lefolytatása során a büntetőeljárási szabályokat betartotta, amelynek eredményeként megalapozott tényállást állapított meg, amely azonban helyesbítendő, ugyanis a 4. oldal 2. és 7. bekezdésében olyan megállapítások találhatók, amelyek a bizonyítékok értékelése körébe tartoznak, illetve a történeti tényállásban nincs helye. Álláspontja szerint az első fokú bíróság a bizonyítékokat teljes körűen értékelte, valamint indokolási kötelezettségének is eleget tett.

vádlott bűnösségére levont következtetés okszerű, a cselekményének minősítése törvényes.

A feltárt büntetéskiszabási tényezők alapján tetтарыos büntetés került kiszabásra.

Nem értett egyet a vádhatóság képviselője azzal, hogy az első fokú bíróság az eljárás során felmerült bűnügyi költség egy részének megfizetésére kötelezte a vádlottat, mivel álláspontja szerint az eljárás során összesen felmerült 672.000 Ft bűnügyi költség nem eltúlzott mértékű.

Indítványozta, hogy az ítéltábla a Győri Törvényszék ítéletét annyiban változtassa meg, hogy a vádlottat az eljárás során felmerült teljes bűnügyi költség megfizetésére kötelezze, egyebekben pedig a tényállás korrekcióját követően hagyja helyben.

A védő a másodfokú eljárásban fellebbezését részletesen indokolta. Kifejtette, hogy a törvényszék ítélete megalapozatlan, mivel az alapvetően helyesen megállapított tényállásból téves ténybeli és jogi következtetést vont le. Véleménye szerint ugyanis a sértett halála nem a vádlott megfelelő körülményeinek elmaradása miatt következett be. Szexuális együttléteik alkalmával a sértett gyakran volt ittas állapotban. Rámutatott, hogy a 2015. január 13-án történt szexuális aktus a szokásos módon történt. Kifejtette, hogy a törvényszék azon levont ténybeli és jogi következtetése, mely szerint a sértett halálát a kellő körülmények elmulasztása okozta, mely gondatlanságból elkövetett emberölésnek minősül, három okból téves. Magyarországon ilyen eset még nem történt, az idősebb, megfelelő élettapasztalattal rendelkező vádlott általánosságban ezzel a lehetőséggel egyáltalán, még távoli lehetőségként sem számolhatott. Másfelől a sértett jelzése hiányában a szakértőileg alátámasztottan halláskárosult vádlott a sértett állapotát semmilyen módon nem észlelhette. Nem értett egyet azzal az elsőbírői következtetéssel sem, hogy egyoldalú orális aktusnál elvárható lenne az, hogy a felek megállapodása alapján kizárólag saját kielégülésére törekvő fél ne magára, hanem a másik félre koncentráljon, főleg egy szexuális kielégüléshez közelítő, megváltozott pszichés és fizikai állapotban. Álláspontja szerint köztudomású tény, hogy ilyen orális együttlét esetén az egyik fél a saját, a másik fél a partnere örömszerzésére figyel, ezzel ellentétes társadalmi elvárás - szemben a Győri Törvényszék érvelésével - nincs. Véleménye szerint megalapozatlan az ítélet indokolásában (11. oldal) tett azon hivatkozás, hogy a sértett ittas állapota csak erősíti a vádlott felelősségét. A tényállás tartalmazza, hogy a sértett fokozottabb ittasága esetén jellemzően orális szexre került sor, így ez a felek között gyakorlattá vált, amelyből büntetőjogi konzekvenciát levonni tévedés. Kifejtette, hogy ha a köztudomású gyakorlat szerint ilyen típusú aktusoknak nem szokott halálos eredménye lenni, úgy nem ennek bármikor történő elmaradása a vakszerencse, hanem az egyszeri bekövetkezését lehet a "vakvéletlenségnek" minősíteni. Kiemelte, hogy az a bírői erkölcsi értékítélet, hogy a szabadság nem egyenlő a szabadossággal, nincs szinkronban a szexuális szokásokkal, a megállapítás túlmutat a büntető bíróság kompetenciáján. Egyszeri szerencsétlen tragédia történt. Összegezve rámutatott, hogy a Győri Törvényszék az adott körülményekből tévesen következtetett arra, hogy a halálos eredmény a vádlott felróható figyelmetlenségére vezethető vissza.

Védelem felmentését indítványozta bűncselekmény hiányában.

Az ítéletkor nyilvános ülésén a védő fenntartotta a fellebbezését. Írásbeli beadványában írtakból kiemelte, hogy ilyen eset bekövetkezésére nem lehetett számítani, a vádlottnál korából és tapasztalatából fakadóan nem merült fel, hogy ilyen tragédia bekövetkezhet.

Álláspontja szerint az első fokú bíróság ítélete megalapozatlan, a minősítés téves. Rámutatott, hogy a sértett az együttlét során semmilyen jelzést nem adott sem hanggal, sem fizikailag, így a vádlott nem volt abban a helyzetben, hogy bármit észleljen, továbbá a sértett halálához nem védelem figyelmetlensége vezetett. Indítványozta, hogy a bíróság bűncselekmény hiányában mentse fel a vádlottat.

A fellebbezési főügyész képviseletében az átiratában foglaltakat változatlan formában szintén fenntartotta a tényállás és a büntető költség korrekciójára vonatkozó indítvánnyal együtt. Álláspontja szerint az első fokú bíróság helytállóan következtetett a megalapozott tényállásból a vádlott bűnösségére, a jogi indokolása a tudattartam tekintetében és az objektív gondosság tekintetében is megfelelő. A sértettnél a légzési hiány külső jeleit a vádlottnak észlelnie kellett. Az általa tudottan ittas állapotú sértett az aktus során nem tudott levegőt venni, a garattal megsérült, fulladásos halál állt be, amelyért a vádlottnak felelőséggel tartozik.

Vádlott az utolsó szó jogán csatlakozott a védője által előadottakhoz. Személyi körülményei tekintetében előadta, hogy mozgásszervi megbetegedése miatt két hónapja táppénzen van.

Az ítélet tábla a bejelentett fellebbezésekre tekintettel az első fokú ítéletet az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált a Be. 348.§ (1) bekezdés alapján.

Az első fokú bíróság az eljárási szabályok betartása mellett megfelelő körben folytatta le a bizonyítási eljárást, olyan eljárási szabályt nem sértett, amely az ítélet hatályon kívül helyezését eredményezte volna, vagy akadályozta volna az érdemi felülvizsgálatot.

Az első fokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségének eleget tett, a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességében értékelte. Számot adott arról, hogy mely bizonyítékot, miért fogadott el a tényállás megállapítása során.

Részletesen értékelte **vádlottnak** a nyomozati, illetve a bírói szakban tett vallomásait. A terhelt feltáró vallomást tett, azonban a sértett haláláért nem érezte magát felelősnek. Kihallgatta az első fokú bíróság a sértett fiát, korábbi házastársát, akik az előzmények, a vádlott és a sértett életvitele, szokásai, vádlottal való kapcsolata tekintetében nyilatkoztak. Vizsgálta a helyszíni szemléről készült jegyzőkönyv, a halottszemle, boncjegyzőkönyv anyagát. Széles körű szakértői bizonyítás történt az ügyben, figyelemmel volt a törvényszék valamennyi szakértői véleményre, azok tartalmát részletesen elemezte. Érdemben foglalkozott az okirati bizonyítékokkal és egyéb adatokkal is. Megállapítható, hogy a személyi, okirati, szakértői bizonyítékok teljes mértékben rendelkezésre álltak.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint mindezekkel érdemben kimerítően foglalkozott az első fokú bíróság.

Vizsgálva az érdemi bizonyítási anyagot, kiemelhető, hogy komoly jelentőséggel bír, hogy ebben a magánszférát érintő körben, ahol adott esetben komoly nehézséget okoz a bizonyítási eszközök beszerzése, a vádlott őszintén nyilatkozott, és következetesen, ellentmondásoktól mentesen, önmagát nem mentegetve együttműködött a hatóságokkal.

A bizonyítási eljárásban meghatározó a szakértői anyag, amelyekkel az említettek szerint átfogóan foglalkozott az első fokú bíróság, részletesen elemezve azok tartalmát. A tárgyaláson tisztázták a szakértők, hogy a fül-orr-gégész szakértői kompetenciába pontosan mely kérdések vonhatók, ezzel kapcsolatban egyetértésre jutottak. Valamennyi szakértői megállapítás a boncolási jegyzőkönyvet, az orvosi dokumentációkat megvizsgálva összeegyeztethető, és folyamatában illeszthető azokhoz a momentumokhoz, részletekhez a szexuális kapcsolat konkrét megnyilvánulásaihoz, a kivitelezési módhoz, amiről a vádlott ebben az ügyben beszámolt.

Az ekörben tett szakértői megállapításokat alappal vitatni nem lehet, mind ahogyan az 5-10 percig elhúzódó, szakaszos, oxigén hiányos állapot okozta fulladásos halál okot sem.

Igazolt a sértett 2,84 ezrelék alkoholos állapota, ami súlyos fokú alkoholos befolyásoltságot jelentett. A szakértői bizonyítás alapján ennek konkrét élettani és egyéb hatásai ugyan nem voltak megállapíthatóak, de az igazságügyi orvos-szakértő is jelezte, hogy nyilvánvaló, ezzel az alkoholos állapottal számtalan hatás jelentkezhet, ilyenek a tudatformáló, hangulati, érzékelési, mozgás-koordinációs zavarok, ami egyénenként más-más szinten érhető tetten, de elvitathatatlan ezek valamilyen szintű jelenléte. Azt a tárgyaláson tisztázta a bíróság, hogy orvos-szakértőileg nem állapítható meg egy alkohol okozta mérgezéses állapot, és nem mondható ki, hogy a sértett alkoholos befolyásoltságára vezethető vissza az ismert tragikus eredmény. Ez viszont nem azt jelenti, hogy mindennek semmi nemű relevanciája nem lenne a történetekben, és adott esetben nem értékelendő a büntetőjogi felelősség komplex kérdés-körének vizsgálata során.

Az első fokú bíróság tehát valamennyi releváns bizonyítékkal alaposan foglalkozott, a tényállás megállapításai az elfogadott bizonyítékokkal összhangot mutatnak, az jól mérlegelt és megalapozott. Annnyiban szorul korrekcióra - osztva a fellebbviteli főügyészség álláspontját -, hogy az ítélet 4. oldal 2. bekezdésének utolsó mondatában feltételes módot használt az első fokú bíróság atekintetben, hogy a sértett halálát elhúzódó fulladási mechanizmus válthatta ki, illetőleg a 4. oldal 7. bekezdésének végén szintén, hogy észlelhette a vádlott a sértett által kiadott fulladásos, nyöszörgő hangokat.

A feltételes megállapításoknak valóban nincs helye a történeti tényállásban, azokat mellőzni szükséges.

Az így megállapított tényállásban foglaltakból a másodfokú bíróság okszerűnek találta a vádlott hanyag gondatlanságára vont következtetést, és ezen keresztül a büntetőjogi felelősségének megállapítását.

Az ekörben jogi értékelés alá vonandó, kiindulási pontot jelentő körülmény az az élethelyzet, amely jellemezte a sértett alkoholizálására visszavezethető helyzetet a vádlott és sértett élettársi kapcsolatában. Az utóbbi időben szinte állandósult a sértett alkoholizáló életmódja, melynek következtében mindig az adott aktuális helyzethez igazodtak a szokásaik, egyáltalán az életvezetésük. Az ítélet is kitért arra a tényre, hogy a vádlott folyamatosan próbálta ezt a helyzetet elfogadhatóvá tenni, az erre irányuló magatartása, viselkedése egyértelműen pozitívan jellemezhető. Ehhez az eleve elnehezült helyzethez képest mind a vádlott, mind a sértett a cselekményt megelőző nap éjszakáján beosztásának megfelelően a munkahelyén kellett, hogy megjelenjen, de ennek a sértett, mint utóbb kiderült, ismételten az alkoholfogyasztás miatt nem tett eleget. Az éjszaka folyamán kétszer került kapcsolatba a vádlott a sértettel, előadása szerint is már az első alkalommal nyilvánvaló volt a számára az adott helyzet. A második hívás 0.2 óra körül történt, a vádlott maga is úgy számolt be erről az éjszakáról, hogy az élettársa erősen ittas állapotba került. A vádlott reggel 6.30-kor ért haza, a tényállásban is rögzítettekben a számára is egyértelművé vált, hogy a sértett rendkívül ittas, nem csupán éjszaka, hanem a reggeli órákban is, a vádlott jelenlétében is nagyobb mennyiségű szeszesitalt fogyasztott. A kora délelőtti időben rövid időre eltávozott hazulról, de miután visszatért, gyakorlatilag a cselekmény időpontjáig folyamatosan, nagyobb mennyiségben fogyasztott vodkát és sört. Ezek a körülmények a sértett megnyilvánulásai, nyilatkozatai, mozgás koordinációja, - erre nézve a vádlott is tett nyilatkozatokat - egyértelmű üzenetet kellett, hogy jelentsenek a vádlottnak, miszerint nyilvánvalóan kialvatlan, fáradt, erősen ittas személyről van szó, akit jól ismer, hisz élettársi kapcsolatban éltek, ilyen helyzetben egyszerűen elvárható lett volna, hogy a vádlott a sértetti ajánlatot visszautasítja. Ez már felveti a gondatlanság kérdését. Ehhez mérten a vádlotti vallomást alapul véve az is megállapítható, hogy a mintegy 5-10 percig húzódó szexuális cselekmény során a vádlott semmilyen szinten nem figyelt oda élettársára, azaz az ismertetett, több irányú elnehezült helyzet ellenére a legelemibb figyelmet, körütekintetést is elmulasztotta.

Mindez a vádlott által feltárt körülményekből volt levonható, az első fokú bíróság lényegében az ide tartozó valamennyi részletre követhető indokolást adott, mellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

A gondatlanság levezetésénél a büntetőjog nem az általában, hanem a tőle elvárhatósággal számol, ami éppen azt jelenti, hogy az összes, fentiekben értékelt többlet tényező együttes vizsgálatából vonható le az a következtetés, hogy a vádlott a vitán felül, általa tapasztalt sajátos körülmények ellenére mulasztotta el a szükséges odafigyelést, ami elvárható volt tőle, és ennek teljesítése esetén erre a tragédiára nem került volna sor.

Mindezt a védelmi felvetések nem írják felül, hisz számtalan tevékenységhez, cselekvéshez, mulasztáshoz fűződhet hasonlóan súlyos következmény, legyen az az élet bármilyen területe /munkafolyamat, sport, szórakozás, játék/, mindig az adott helyzet értékelendő konkrét elemeihez

kell igazítani a büntetőjogban elvárt gondosságot. Annak tehát ebben a megközelítésben nincs jelentősége, hogy a tényállásban leírt szexuális cselekményhez milyen gyakorisággal társulhat valamely hátrányos következmény, hisz a kétirányú hanyag gondatlanság nélkül erre a következményre nem kerül sor, a rögzített okból a sértett nem veszíti el az életét.

A védő által vitatott „üzenet hordozás” körében kiemelendő, hogy ez a hivatkozás kétirányú, hisz adott esetben éppen azt igazolja, hogy még egy ilyen helyzetben is súlyos következményekkel járhat az egyébként elvárható körültekinvés és figyelem elmulasztása.

A kifejtettekre tekintettel felmentésre sor nem kerülhetett, azok a védői okfejtések pedig, amelyek ezt a célt kívánták biztosítani, a büntetés-kiszabásnál vehetők figyelembe.

Rátérve a büntetés kiszabás kérdésére, az első fokú bíróság maradéktalanul beépítette a jogkövetkezmény meghatározásába mindazokat a tényezőket, amelyek a vádlott javára figyelembe veendők. A cselekmény tárgyi súlya ellenére ezen enyhítő körülmények miatt arányos, de mindenképpen méltányos, lehetőséget biztosító a megállapított szankció, az előzetes mentesítésben részesítésre is figyelemmel.

A fellebbviteli főügyészség indítványa a bűnügyi költség viselésére vonatkozóan viszont helytálló, nincs törvényes alapja a részbeni mentesítésnek, hisz az adott tárgyi súlyhoz mérten nem beszélhetünk aránytalanságról, és ezt az egyébként indokolt bűnügyi költségösszecszerúsége sem indokolja, azaz a másodfokú bíróság a felmerült teljes bűnügyi költség megfizetésére a vádlottat kötelezte.

Minderre tekintettel a másodfokú bíróság a fellebbezéssel támadott ítéletet a Be.372.§./1/ bekezdése alapján ennyiben megváltoztatta, de egyébként mind a főkérdésekben, mind az egyéb járulékos kérdésekben, mint megalapozott és törvényes határozatot, a Be.371.§./1/ bekezdése alapján helybenhagyta.

Győr, 2017. február 14.

Dr. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

Dr. Csák Csilla sk.
a tanács tagja, előadó

Dr. Takácsné dr. Helyes Klára sk.
a tanács tagja

Záradék

Ezzel az ítélettel a Győri Törvényszék B.323/2015/18. számú ítélete 2017. február 14. napján jogerőre emelkedett és fel nem függesztett részében végrehajtható.

Győr, 2017. február 14.

. Kovács Tamás sk.
a tanács elnöke

a kiadmány hitelül kiadó